

Nieuwsbrief voor ouders

Universiteit van Amsterdam

De Sociale Ontwikkeling van Baby tot Kleuter

Amsterdam, maart 2011, jaargang 4, nr. 1

De Sociale Ontwikkeling
van Baby tot Kleuter

Beste lezer,

Door middel van deze nieuwsbrief willen wij u op de hoogte stellen van de ontwikkelingen binnen het onderzoek 'De Sociale Ontwikkeling van Baby tot Kleuter'. In deze nieuwsbrief zullen onder andere twee nieuwe medewerkers aan u voorgesteld worden en krijgt u meer informatie over tot nu toe gevonden resultaten van de 4- en 12-maandenmeting.

Nieuwe medewerkers

Sinds dit najaar zijn er binnen het onderzoek twee aio's (assistent in opleiding) werkzaam. Een aio is een medewerker van een Nederlandse universiteit die in een periode van meestal 4 jaar promoveert. Om te kunnen promoveren moet een aio wetenschappelijk onderzoek verrichten en over de resultaten hiervan een proefschrift schrijven. Hieronder zullen de nieuwe aio's, Eline en Evin, zich aan u voorstellen:

Eline

Ik ben Eline Möller en ik ben in 2010 afgestudeerd als orthopedagoge aan de Vrije Universiteit. Tijdens mijn onderzoeksmaster heb ik stage gelopen bij het Emma Kinderziekenhuis en heb ik onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van premature kinderen. Ook heb ik daar een tijdje als onderzoeksassistente gewerkt. Ik bleek onderzoek doen enorm leuk te vinden en het bleek goed bij me te passen. Sinds oktober 2010 ben ik verbonden aan het

onderzoek 'De Sociale Ontwikkeling van Baby tot Kleuter'. Ik zal hier vier jaar lang onderzoek gaan doen naar de rol van de vader versus de moeder in het ontstaan van angsten bij kinderen. Vaders zijn lange tijd vergeten in onderzoek. Tijd om daar verandering in te brengen!

Evin

Ik ben Evin Aktar en ik werk sinds september 2010 bij het onderzoek 'De sociale ontwikkeling van baby tot kleuter'. Ik heb mijn bachelordiploma gehaald aan de Universiteit van Bogazici in Istanbul, Turkije. In juli 2010 heb ik mijn onderzoeksmaster Psychologie aan de Universiteit van Amsterdam afgerond met als hoofdvak klinische psychologie en als bijvak psychonomie. Zowel tijdens mijn bachelor- als masterfase heb ik onderzoek gedaan naar verschillende angstproblemen, bijvoorbeeld angst door een traumatische gebeurtenis of angst die gepaard gaat met dwangmatigheid. In het huidige onderzoek richt ik mij op verlegenheid en zelfvertrouwen bij kinderen en zal ik onderzoek gaan doen

naar de invloed van ouders op de reactie van kinderen in onbekende situaties.

Resultaten

In deze nieuwsbrief willen wij u op de hoogte stellen van de nieuwste resultaten van het onderzoek. Terwijl we nog druk bezig zijn met de metingen bij kinderen van 2½ jaar, hebben we ook nieuwe resultaten te melden over gegevens die verzameld zijn toen de kinderen 4 en 12 maanden oud waren.

Teruggetrokken gedrag

Sommige kinderen reageren teruggetrokken wanneer zij in contact komen met vreemde mensen of situaties. Dit teruggetrokken gedrag is pas te observeren vanaf de leeftijd van 12 maanden oud. Voor die leeftijd kan een kind zich nog niet op die manier terugtrekken. Onderzoekers denken echter dat jonge baby's die gevoelig zijn voor prikkels mogelijk een grotere kans hebben om later teruggetrokken of verlegen te worden.

In ons onderzoek werd gekeken hoe gevoelig de kinderen voor prikkels waren op het moment dat zij 4 maanden oud waren.

Dit werd onderzocht door de zintuigen van de baby's te prikkelen met mobiles met lichtgevende ballen eraan, geuren en geluiden, en te kijken naar het

huilgedrag en de bewegelijkheid van baby's in reactie op deze nieuwe dingen. Uit de resultaten bleek dat baby's van 4 maanden oud die veel huilen in reactie op nieuwe dingen inderdaad iets meer kans hebben om teruggetrokken te zijn op de leeftijd van 12 maanden oud dan baby's die weinig huilen in dezelfde situatie. Baby's van 4 maanden oud die erg bewegelijk waren als zij werden geprikkeld vertoonden echter niet meer of minder teruggetrokken gedrag wanneer zij 12 maanden oud waren dan baby's die minder bewegelijk reageerden.

Tot slot bleek dat kinderen van moeders die veel werkten toen hun baby 4 maanden oud was, op de leeftijd van 12 maanden niet meer of minder kans hadden om teruggetrokken gedrag te vertonen, dan kinderen van moeders die weinig werkten.

Kinderopvang

Veel ouders maken tegenwoordig gebruik van kinderopvang. Binnen ons onderzoek is onderzocht wat de invloed is van kinderopvang op de ontwikkeling van verlegenheid en zelfvertrouwen bij kinderen tussen 4 en 12 maanden oud. Aan de ene kant kan een kind dat naar de kinderopvang gaat ervaring opdoen met leeftijdsgenootjes: op deze manier zou kinderopvang verlegenheid kunnen verminderen. Aan de andere kant is drukke opvang voor gevoelige kinderen mogelijk erg intensief, waardoor zij zich meer zouden kunnen terugtrekken.

In de door u ingevulde vragenlijsten werd ondermeer gevraagd of en hoe vaak het kind naar de kinderopvang gaat. Ook werden vragen gesteld over de verlegenheid en het zelfvertrouwen van het kind. Daarnaast werd tijdens het labbezoek bij 12 maanden gekeken hoe verlegen, teruggetrokken of enthousiast

het kind reageerde op verschillende dingen, zoals vreemd speelgoed en onbekende personen.

Uit de resultaten bleek dat kinderopvang geen invloed heeft op de ontwikkeling van verlegenheid of teruggetrokkenheid op 12 maanden oud. Kinderopvang zorgt dus niet voor een verhoging, maar ook niet voor een verlaging van verlegenheid of teruggetrokkenheid in het eerste levensjaar. Verder werd gevonden dat verlegen of teruggetrokken kinderen en kinderen van verlegen ouders even vaak gebruik maken van kinderopvang als kinderen met meer zelfvertrouwen en kinderen van ouders met veel zelfvertrouwen.

Zorgen maken over wat anderen van mijn kind vinden

Er is onderzocht of de bezorgdheid van ouders over wat anderen zouden vinden van hun kind invloed heeft op de verlegenheid en het zelfvertrouwen van het kind. Hierover hebt u tijdens de 4- en 12-maandenmeting vragenlijsten ingevuld.

Uit de resultaten bleek dat moeders zich meer zorgen maakten over wat anderen van hun kind zouden vinden dan vaders. Dit zou mogelijk kunnen komen doordat moeders in de eerste jaren vaak meer bezig zijn met de opvoeding en verzorging van hun kind, waardoor ze mogelijk het idee hebben dat anderen hen ook meer verantwoordelijk houden voor hoe het kind is en zich gedraagt. Verder bleek dat de bezorgdheid van moeders over wat anderen van hun kind vinden, samenhangt met meer voorzichtigheid en toezicht in de omgang met het kind. Dit zou erop kunnen wijzen dat bezorgdheid over wat anderen zouden denken over hun kind leidt tot een andere manier van opvoeden bij moeders.

Verlegen gedrag voor de spiegel

Zoals in de vorige nieuwsbrief vermeld, kunnen baby's van 12 maanden oud zichzelf al in een spiegel herkennen. Bij 12 maanden keken de kinderen namelijk langer naar zichzelf wanneer zij een vlek op hun gezicht hadden, dan wanneer zij geen vlek hadden. Ook wezen ze vaker naar hun eigen spiegelbeeld en raakten ze vaker hun eigen gezicht aan wanneer zij wel een vlek op hun gezicht hadden. Hieruit kan worden opgemaakt dat de baby's begrepen dat zij het kindje in de spiegel waren.

Inmiddels zijn er nieuwe resultaten bekend over het zelfbewuste gedrag van de kinderen. Er werd onderzocht of kinderen van 12 maanden oud al in staat zijn om een 'coy-smile' te laten zien. Dit is een verlegen glimlach die gepaard gaat met het afwenden van de blik en/of het hoofd en is een uitingsvorm van positief verlegen gedrag. Daarnaast werd gekeken of het vertonen van een 'coy-smile' afhangt van de persoon met wie het kind in contact komt. Daarom werd het kind zowel met de vader, de moeder als met een onbekende voor de spiegel gezet.

Uit de resultaten bleek dat baby's van 12 maanden oud al in staat zijn om een 'coy-smile' te laten zien. Wanneer zij in contact kwamen met een onbekende werden de meeste 'coy-smiles' vertoond. Verder bleken de baby's bij vaders meer 'coy-smiles' te vertonen dan bij moeders. Dit komt waarschijnlijk doordat moeders in de eerste jaren meestal meer tijd met hun kind doorbrengen, waardoor de moeder het meest vertrouwd is voor het kind. Wanneer werd gekeken naar het verschil tussen jongens en meisjes bleek dat meisjes vaker een 'coy-smile' laten zien dan jongens.

Plakkers plakken

Net als bij de 1-jaarsmeting willen wij tijdens de 2½-jaarsmeting met zowel de vader als de moeder graag de hartslag en zweetreactie van uw kind meten. Dit doen wij om nog meer te weten te komen over de lichamelijke reacties van kinderen wanneer zij in een vreemde situatie terecht komen. Om dit te kunnen meten worden een aantal kindvriendelijke plakkertjes op de borst, de buik en de voetjes van uw kind geplakt. Wij hebben gemerkt dat dit bij kinderen met een rompertje, jurkje en/of maillot aan soms wat lastig gaat. Wij willen u daarom vragen om uw kind zo aan te kleden dat de plakkertjes zo snel mogelijk opgeplakt kunnen worden.

Informatie

Wij willen u wederom bedanken voor uw inzet en bijdrage aan dit onderzoek. Wij stellen het zeer op prijs dat u bereid bent om naar het lab te komen, vragenlijsten in te vullen en ons thuis te ontvangen voor een huisbezoek. Zonder de inzet van u en uw gezin zou dit onderzoek naar het ontstaan van verlegenheid en zelfvertrouwen niet mogelijk zijn!

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met:

Nanda Jansen of Stephanie Mizrahi
Universiteit van Amsterdam
Onderzoek 'De sociale ontwikkeling van baby tot kleuter'.
Antwoordnummer 39310
1090 WC Amsterdam
O.v.v. C2524.0438.01

Tel: 020 525 7010

Fax: 020 525 1200

Email: info@sociale-ontwikkeling.nl

U kunt ook altijd een bezoek brengen aan onze website die wij regelmatig aanvullen met nieuwe informatie:

www.sociale-ontwikkeling.nl